

DIGITAL STRATEGI

For barnehager og skoler i Alta

Fremtiden er digital og Altas skoler og barnehager må være med på den digitale utviklingen. Våre unge skal ha et godt utgangspunkt når de skal videre i livet.

Bakgrunn

Fremtiden er digital, og Altas barnehager og skoler må henge med på den digitale utviklingen slik at våre unge har et godt utgangspunkt når de skal videre i livet. Teknologi har blitt en naturlig del av hverdagen. I Kommunedelplan oppvekst 2018 – 2030 er derfor digitalisering en av fire hovedstrategier, og det å utarbeide en overordna strategi var ett av tiltakene inn under denne.

Digitalisering handler om å bruke teknologi til å fornye, forenkle og forbedre. Digitalisering er omstilling. I fremtiden vil ikke endring være en engangsøvelse, men en normaltilstand. Digitalisering i barnehage og skole dreier seg om å legge til rette for at teknologi blir brukt på en målrettet og innovativ måte for å støtte læringsarbeidet. I barnehage er bruk av IKT nedfelt i rammeplan, og i skole er bruk av IKT en del av fagene både gjennom kompetansemålene og i de metodene lærerne velger å bruke. I Alta er det stor variasjon mellom barnehagene og mellom skolene i forhold til alle aspekter innenfor IKT. Barnehageansattes kompetanse må løftes for å møte en digital barnehagehverdag.

Lærerkompetanse er også en forutsetning for god effekt av IKT-tiltak på læring i fag. Mangelfull profesjonsfaglig digital kompetanse hos lærerne er kanskje det største hinderet for pedagogisk bruk av IKT.

Mål

Alta kommune sier i sin Smart by-strategi at intensjonen med arbeidet er å kunne gi folk et enklere liv ved å bruke relevant teknologi. Teknologivalg må gjøres for å sette brukernes behov i sentrum, ikke omvendt. På barnehage- og skoleområdet betyr det at teknologi må tas i bruk målrettet og innovativt for å støtte læringsarbeidet.

Strategien har som mål at barnehagene i Alta skal stimulere til at:

- barnehagebarn i Alta bruker digitale verktøy i sin barnehagehverdag til å støtte og utvikle sin utforskertrang
- barnehagene i Alta blir bevisste på hvordan man kan bruke digitale verktøy i hverdagen
- kreativ og skapende bruk av digitale verktøy sammen med barna

Strategien har som mål at Altaskolen skal stimulere til at:

- arbeidet med digitalisering blir en naturlig og integrert del av hvert enkelt fag
- de fire kompetanseområdene: *å tilegne seg og behandle informasjon, produserer og bearbeider, å kommunisere og digital dømmekraft*, ivaretas helhetlig
- skolene stimulerer til produksjon fremfor konsumpsjon av digitalt innhold
- elevenes digitale kompetanse skal legge til rette for dybdelæring og gi mulighet til å se kompetanse og kunnskap på tvers av fag
- elevene og lærerne samarbeider om og reflekterer over valg av læremidler og oppgaver, og får veiledning av læreren om hvordan de ulike læremidlene brukes
- elevene får innsikt i egen læring og bedre progresjon i det enkelte fag, og kan bruke sin egen digitale kompetanse til å veilede hverandre

Strategien legger til grunn at man med 1:1 dekning (hver elev har sin egen digitale enhet) enkelt vil kunne integrere digitale aktiviteter og øving på digitale ferdigheter i fag og aktiviteter der dette

gjør undervisningen bedre. Strategien legger også til grunn at alle avdelinger i Altas barnehager har en digital enhet som skal brukes i barnas hverdag der det er hensiktsmessig.

Lærerplanen og samfunnets krav til digital deltagelse forplikter barnehageeier, skoleeiere, skoleledere, barnehagestyrere, førskolelærere og den enkelte lærer til å prioritere denne læringen mer systematisk enn det har vært praksis i barnehagene i Alta og i Altaskolen.

Barnehage

Altas barnehager er en viktig del av barns oppvekst og en betydelig arena for opplæring av barn i Alta. Det grunnlaget som legges i barnehagealder er viktig for videre skolegang, og derfor er det også viktig å få med i denne planen. Våre barnehageansatte skal bruke digitale verktøy sammen med barna, men det må brukes med omhu og ikke dominere arbeidsmåtene. Alta kommunes barnehager legger til rette for at barn utforsker, leker, lærer og skaper ved bruk av digitale hjelpemidler. Som pedagogisk samfunnsinstitusjon må også barnehagene bruke digitale hjelpemidler og være et forbilde for barna og foreldre.

Ansvarsfordeling barnehage

Barnehagebarn i Alta:

- Deltar i aktiviteter som stimulerer deres nysgjerrighet og utforskertrang ved hjelp av digitale hjelpemidler
- Bruker digitale verktøy for å ta bilder av ting de er nysgjerrige på og deler dette med de andre i barnehagen

Barnehageansatte i Alta:

- Holder seg faglig oppdatert og viser evne og vilje til å tilegnes seg kunnskap, ferdigheter og holdninger til digitale verktøy
- Bruker digitale verktøy som en naturlig del av barnas dag der hvor det er hensiktsmessig og nyttig

Barnehagestyrere i Alta:

- Bruker digitalisering aktivt i den pedagogiske planleggingen og gjennomføring i barnehage hverdagen
- Bruker digitale verktøy for å kommunisere med foreldre
- Bruker nettstedet www.iktplan.no til å styrke de ansattes digitale kompetanse og bruker dette i utviklingsarbeidet i barnehagen. Bruker kompetansepakkene til opplæring av ansatte

Barnehageeier i Alta:

- Innfører et digitalt samhandlingsverktøy mellom barnehage/hjem
- Etablerer en delingskultur på tvers av barnehagene hvor man skal hjelpe hverandre med gode opplegg og ideer hvordan digital praksis kan styrke barnehagen

Foreldre og foresatte i Alta:

- Bruker digitale verktøy i kommunikasjonen barnehage - hjem
- Bidrar til sine barns digitale læring

Skole

Strategien legger til grunn tre hovedprinsipper som skal bidra til en likeverdig opplæring og gi et best mulig læringsutbytte for alle barn og elever.

1. Variasjon

- Bruk av digitale verktøy gir lærere mulighet for stor grad av variasjon og tilpasning av undervisningen. Lærere og pedagoger vil eksempelvis kunne ta i bruk metoder som omvendt undervisning, samskriving og arbeid med multimedialt innhold. Dette igjen gir elevene flere uttrykksformer, som i seg selv er en verdi.

2. Tilpasset opplæring

- Bruk av IKT, som en integrert del av læringen, vil gjøre det enklere for å læreren å tilpasse undervisningen til den enkelte elev.
- Tilgang på digitale kommunikasjonskanaler vil også kunne bidra til bedre kommunikasjon mellom lærer og elev.
- Hensiktsmessig bruk av digitale verktøy vil kunne gjøre det lettere å inkludere elever med særskilte behov i en klasse.
- Det at elever har en likeverdig tilgang på teknologi kan bidra til mindre grad av stigmatisering og mindre sosiale forskjeller på skolene.

3. Vurdering for læring

- Digitale verktøy vil kunne bidra til mer effektiv, variert og formålstjenlig underveisvurdering.
- Digitale verktøy skal være et verktøy for både lærer og elever i vurderingsarbeidet.

Ansvarsfordeling Skole

Elever i Alta:

- Er digitalt aktive og har kompetanse til å tilegne seg nye digitale ferdigheter.
- Opplever at IKT er en naturlig integrert del av undervisningen
- Bruker IKT på en hensiktsmessig måte for å lære innenfor ferdighetsområdene:
 - Tilegne seg og behandle innebærer å kunne bruke ulike digitale verktøy, medier og ressurser til å søke etter, navigere i, sortere, kategorisere og tolke digital informasjon hensiktsmessig og kritisk.
 - Produsere og bearbeide innebærer å kunne bruke digitale verktøy, medier og ressurser til å sette sammen, gjenbruke, omforme og videreutvikle ulike digitale elementer til produkter, for eksempel sammensatte tekster.
 - Kommunisere innebærer å kunne bruke digitale verktøy, ressurser og medier til å samarbeide i læringsprosesser og til å presentere egen kunnskap og kompetanse til ulike mottakere.
 - Digital dømmekraft innebærer å kunne bruke digitale verktøy, medier og ressurser på en forsvarlig måte og å ha et bevisst forhold til personvern og etisk bruk av Internett.
 - Søke informasjon effektiv og med kritiske øyne. Samle informasjon fra flere kilder.
 - Kildekritikk - kunne vurdere kilder og bruke TONE (Troverdighet, objektivitet, nøyaktighet, egnethet).

Lærere i Alta:

- Er digitalt kompetente og tar nye digitale verktøy i bruk når det er hensiktsmessig (se illustrasjon - PFDK)
- Utøver hensiktsmessig digital didaktikk og er gode klasseledere i et IKT - rikt miljø
- Prøver ut og bruker digitale arbeidsformer jevnlig i undervisningen og vurderingsarbeidet
- Utvikler sin egen profesjonsfaglige digitale kompetanse
- Deltar i kompetansehevingstiltak og bidrar til en delings- og læringskultur

Digitale veiledere i Alta:

- Digital veileder skal bidra til optimal anvendelse av IKT og pedagogikk på sin skole
- Digital veileder har medansvar for digitalisering i skolen i samsvar med overordnet strategi
- Digital veileder skal bistå lærere i arbeid med å tilrettelegge for bruk av IKT i opplæringen
- Digital veileder skal ha kunnskap knyttet til drift av skolens datamaskiner/nettverk etc., og så langt det er mulig, ha medansvar for å sikre drift av disse
- Digital veileder skal initiere utvikling av skolens IKT strategi med vekt på at elever skal sikres grunnleggende ferdighet i digital kompetanse

Digitale lærerspesialister i Alta:

- Skal gi lærere nye utfordringer og profesjonell videreutvikling på sin skole og i Altaskolen
- Skal bidra til å styrke det kollektive profesjonsfellesskapet og utvikling av skolen som lærende organisasjon
- Skal ta initiativ til å lede faglige prosjekter der de ser det er behov for dette
- Skal være faglig oppdatert på forskning og fagdidaktikk på det digitale undervisningsfeltet
- Skal ta initiativ til å gjennomføre arbeidsplassbasert kompetanseheving og kollegaveiledning
- Har ansvar for faglig innhold på nettverkssamlinger med de digitale veilederne
- Ved kompetanseheving på kommunalt nivå vil digital lærerspesialist sammen med oppvekstadministrasjonen ha medansvar for det faglige innholdet

Skoleledere i Alta:

- Er digitale forbilder og leder lærernes digitale læring
- Er pådrivere for deling av undervisningsopplegg og erfaringer
- Uttrykker tydelige forventninger til lærerne
- Følger opp elevenes digitale læringsresultater
- Deltar i kompetansehevingstiltak og lærende ledernetverk
- Legge til rette for delingskultur i fellesmøter
- Bruker digital veileder aktivt i utviklingsarbeidet på skolen
- Har ansvar for å sikre at lærerspesialisten får god oppfølging, at lærerspesialistens mandat blir kjent i lærerkollegiet og legger til rette for den pådriverrollen han eller hun skal ha i profesjonsfellesskapet

Skoleeier i Alta:

- Legger til rette for en delingskultur og lærende nettverk mellom skolene gjennom nettverksmøter mellom de digitale veilederne på skolene

- Koordinerer de digitale nettverksmøtene mellom skolene og legger til rette for at disse kan gjennomføres
- Leder skoleledernes digitale læring
- Sørger for kompetanseutviklingstiltak og målrettet utviklingsstøtte
- Uttrykker tydelige forventninger til skoleledere
- Følger opp skolenes digitale læringsresultater
- Sørger for at det legges til rette, både ved kurs og opplæring i tillegg til økonomiske midler for utvikling både i barnehage og skole
- Søker samarbeid med næringsliv der det er mulig og der det kan gi læringsgevinst
- Legger til rette for oppdatering av skoleledere og undervisningspersonale på digitale hjelpemiddel

Foreldre og foresatte i Alta:

- Bruker digitale verktøy i kommunikasjonen skole - hjem
- Bidrar til sine barns digitale læring

Næringsliv i Alta:

- Inngår partnerskap med skoleeier
- Etablerer samarbeid med skolene

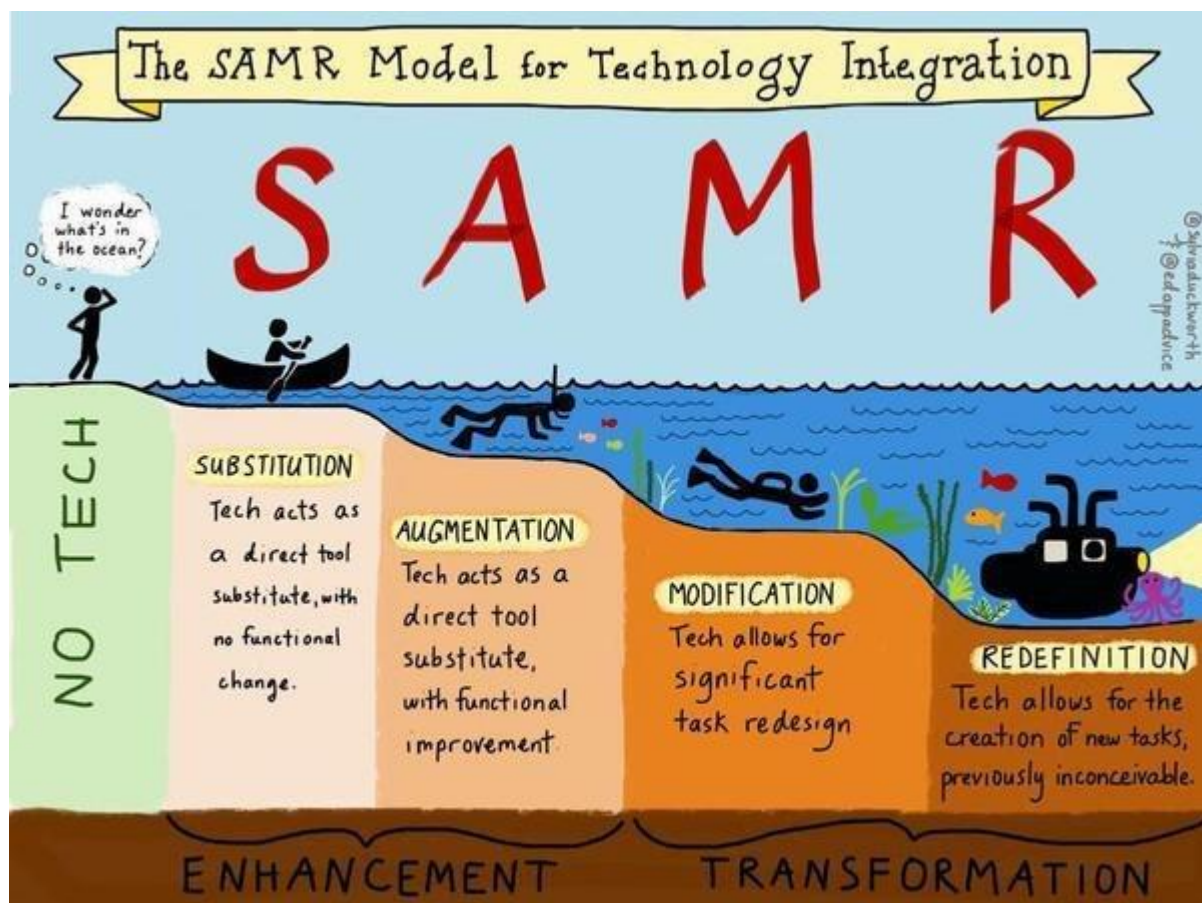
Hvordan oppnå våre mål?

For at man skal lykkes med en digital strategi er det avgjørende at man har en felles visjon om hvordan opplæringen av skoleledere, barnehagestyrere, lærere, barnehagelærere, SFO-ansatte og barnehageansatte gjennomføres.

Det må være en forutsetning at lærere og barnehagelærere får god opplæring i metoder og hvordan man bruker læringsfremmende programmer og applikasjoner for å kunne gjøre våre barn rustet til å takle morgendagens utfordringer. For å kunne lykkes må alle ansatte i skolen og barnehagen ha forståelse av hvordan man jobber for å oppnå målet. Uten grundig opplæring vil det ikke føre til endring i undervisningsmetoder.

Barnehage- og skoleledelsen er særdeles viktig for å kunne lykkes, disse må kurses i digital skoleledelse og være kompetente til å legge opp internopplæring sammen med sin digitale veileder. Rektorer og barnehagestyrere er forbilder for sine ansatte og er nødt til å være digitalt kompetente.

Det må lages individuelle mål og lokale planer på virksomhetene for de ansatte slik at alle føler seg trygge på å ta i bruk nye undervisningsmetoder og nye digitale verktøy. Dette må være en naturlig del av medarbeidersamtalen.

SAMR modellen er en mye brukt visualisering av i hvilken grad IKT verktøy og infrastruktur bidrar til utvikling i skolen. Målet til Altaskolen er å bevege seg lengst mulig mot høyre hvor teknologi samspiller med undervisningen og muliggjør utførelse av oppgaver som tidligere ikke var mulig. Altaskolen må legge til rette infrastruktur, skape engasjement og drive opplæring som støtter opp mot en utvikling mot redefinering.